

KRITIKA RASNOG TUMAČENJA POLITIČKE POVIJESTI HRVATA I SRBA¹⁾

Teorija o gotskom podrijetlu Hrvata.

I.

Svaka rasna teorija može sadržavati u sebi izvjesnu historijsko-teoretsku vrijednost, ali može prikrivati i određenu političku svrhu. Historijsko-teoretsko značenje rasnih teorija je u tome, što one ispituju, koliko su pojedine fizičke skupine ljudi sa određenom kulturom doprinijele u stvaranju modernih država i u formiranju zapadno-evropske civilizacije. Ove su teorije historijski povezane sa seobom naroda, kada su pojedine skupine ljudi bile i etnički i fizički mnogo više diferencirane međusobno, nego što su to danas. Te iste teorije međutim poprimaju političku boju čim ističu rasu kao primarnu društvenu vrijednost i onda kada hoće da povijest pojedinih naroda i sav kulturni i politički razvitak protumače isključivo na osnovu rasnih, dakle urođenih osobina.

Teorija o rasnoj čistoći kao sredstvo u političkoj borbi nije nova. Već se je sistem kasta u Indiji opravdavao sa strane indijske filozofije kao neophodno potreban, da bi se održala tobože krvna čistoća vladajućih kasta i njihovo superiorno podrijetlo. Te su ideje preuzete kasnije od službene grčke

¹⁾ Štampano u »Spomenici« Dolencu, Kreku, Kušeu i Škerlju, Ljubljana, 1937.